

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Кафедра психіатрії, наркології, медичної психології та психотерапії

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

_____ Едуард БУРЯЧКІВСЬКИЙ
01 вересня 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«КЛІНІЧНА ПСИХОДІАГНОСТИКА»

Рівень вищої освіти: другий (магістерський)

Галузь знань: 05 «Соціальні та поведінкові науки»

Спеціальність: 053 «Психологія»

Освітньо-професійна програма: Практична психологія

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми «Практична психологія» підготовки фахівців другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності 053 «Психологія» галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки», ухваленою Вченою Радою ОНМедУ (Протокол №10 від 27 червня 2024 року).

Розробники:

Завідувач кафедри, проф. Опря Є.В.

Доцент кафедри, доц. Кантарьова Н.В.

Доцент кафедри, доц. Єрмуракі П.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психіатрії, наркології , медичної психології та психотерапії
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

Завідувач кафедри

 Євген ОПРЯ

Погоджено із гарантом ОПП

 Ольга ЛИТВИНЕНКО

Схвалено предметною цикловою методичною комісією з гуманітарних дисциплін ОНМедУ
Протокол № 1 від 27.08.2025 р.

Голова предметної циклової методичної комісії з гуманітарних дисциплін ОНМедУ

 Володимир ХАНЖИ

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри _____
Протокол № ____ від “ ____ ” _____ 20__ р.

Завідувач кафедри _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

1. Опис навчальної дисципліни:

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
Загальна кількість: Кредитів: 4 Годин: 120 Змістових модулів: немає	Галузь знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» Спеціальність 053 «Психологія» Рівень вищої освіти другий (магістерський)	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
		Вибіркова дисципліна	Вибіркова дисципліна
		Рік підготовки: II	Рік підготовки: II
		Семестр: III	Семестр: III
		Лекції (10 год.)	Лекції (6 год.)
		Семінарські (0 год.)	Семінарські (0 год.)
		Практичні (20 год.)	Практичні (8 год.)
		Лабораторні (0 год.)	Лабораторні (0 год.)
		Самостійна робота (90 год.)	Самостійна робота (106 год.)
		у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)	у т.ч. індивідуальні завдання (0 год.)
		Форма підсумкового контролю – залік	Форма підсумкового контролю – залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни компетентності, програмні результати навчання

Мета: формування у здобувачів вищої освіти системних теоретичних знань і практичних навичок щодо комплексного вивчення психічного стану особистості, включаючи виявлення та диференційну діагностику психічних розладів, оцінку ступеня психічних порушень і динаміки симптомів, виявлення психологічних механізмів дезадаптації та адаптаційних ресурсів, а також формулювання психологічного діагнозу як основи для подальшого планування психотерапевтичної або психореабілітаційної допомоги.

Завдання:

- Отримання теоретичних знань щодо вивчення основних підходів, принципів та методів клінічної психодіагностики.
- Оволодіння категоріальним апаратом клінічної психодіагностики, методами збору клінічних даних, проведення психологічного дослідження в клініці.
- Формування вмінь і навичок проведення комплексної клінічної діагностики з використанням стандартизованих психодіагностичних інструментів.
- Опанування навичок інтерпретації результатів психодіагностичних досліджень, вмінням узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних компетентностей:

Інтегральна компетентність (ІК): Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов і вимог.

Загальні (ЗК):

- ЗК1** – Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями
- ЗК2** – Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях
- ЗК3** – Здатність проведення досліджень на відповідному рівні
- ЗК4** – Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності
- ЗК6** – Здатність приймати обґрунтовані рішення, виявляти та вирішувати проблеми
- ЗК8** – Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел

Спеціальні (СК):

- СК2 Здатність самостійно планувати, організовувати та здійснювати психологічне дослідження.
- СК3 Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи клінічної психодіагностики.
- СК4 Здатність здійснювати практичну діяльність (психодіагностичну) з використанням науково верифікованих методів та технік.
- СК5 Здатність організовувати проведення клінічного психодіагностичного обстеження з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку клієнта,
- СК6 Здатність організувати проведення психодіагностичного обстеження в клініці з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей розвитку клієнта,
- СК9 Здатність приймати фахові рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.
- СК10 Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності та підвищувати професійну кваліфікацію.
- СК11 Здатність дотримуватися у фаховій діяльності норм професійної етики та керуватися загальнолюдськими цінностями,

Програмні результати навчання (ПРН):

- ПРН1 Самостійне здійснення, пошук, опрацювання та аналіз професійно важливої інформації з різних джерел із використанням сучасних інформаційно комунікаційних технологій.
- ПРН2 Організація та проведення психологічного дослідження із застосуванням валідних та надійних діагностичних методів та методик, із урахуванням нозологічної і вікової специфіки, а також у зв'язку із завданнями медикопсихологічної експертизи.
- ПРН3 Створення необхідного психологічного контакту й адекватного контролю психологічної дистанції, планування й організація досліджень.
- ПРН4 Володіти основними клініко-психологічними методами: клінічним інтерв'ю, збором психологічного анамнезу, психологічним анамнезом біографії, природним експериментом.
- ПРН5 Володіти основними експериментально-психологічними методиками, спрямованими на дослідження психологічних функцій, процесів, станів, міжособистісних взаємин.
- ПРН6 Володіти основними прийомами нейропсихологічного дослідження: методами оцінювання стану гнозису, праксису, мовних функцій тощо.
- ПРН7 Здійснювати кількісний і якісний аналіз результатів дослідження у зв'язку з різними цілями: диференційною діагностикою, аналізом психічного стану, оцінюванням ефективності проведення терапії.
- ПРН8 Володіти основними інтерпретаційними схемами й підходами, адекватним представленням отриманих даних у психологічному заключенні, уміти узагальнювати емпіричні дані та формулювати теоретичні висновки.
- ПРН11 Володіти комп'ютерною діагностикою.

Очікувані результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:

Знати:

1. Основи диференційної психології, патопсихології та клінічної психології як теоретичних і прикладних галузей психологічної науки.
2. Ключові теоретичні підходи, методи та принципи клінічної психодіагностики, зокрема психометричні, проєктивні та комплексні діагностичні методики.
3. Психологічні характеристики основних психічних процесів: сприймання, уваги, пам'яті, мислення, мовлення, емоцій, інтелекту, вольової регуляції.
4. Класифікації психічних розладів згідно з міжнародними системами МКХ-10 та DSM-5.
5. Симптоми та синдроми, що притаманні різним видам психічних розладів (депресивні, тривожні, психотичні, органічні тощо).
6. Методологію та техніку проведення клінічного інтерв'ю, а також особливості побудови психодіагностичного контакту.
7. Етичні норми, стандарти професійної діяльності та правові аспекти роботи в клінічному

середовищі, включаючи питання інформованої згоди та конфіденційності.

8. Особливості взаємодії клінічного психолога в межах мультидисциплінарної команди (психіатр, психотерапевт, невролог, реабілітолог тощо).
9. Особливості змін психічних функцій унаслідок соматичних захворювань, неврологічних станів і впливу зовнішніх чинників.
10. Основи психологічного консультування, включаючи методи збору інформації, побудови діагнозу та визначення психологічного запиту.

Вміти:

1. Здійснювати психодіагностичне обстеження з використанням валідних і надійних методик, враховуючи індивідуальні, вікові та нозологічні особливості клієнта.
2. Аналізувати результати психодіагностичних досліджень (як кількісно, так і якісно) та робити професійно обґрунтовані психологічні висновки.
3. Проводити диференційну діагностику психічних станів і розладів, зокрема в умовах коморбідності та у складних клінічних випадках.
4. Визначати цілі психотерапевтичного/реабілітаційного втручання на основі даних психодіагностики та брати участь у формуванні плану допомоги.
5. Інтерпретувати результати проєктивних методик (наприклад, ТАТ, Роршах, «дерево», «людина», «будинок») у контексті клінічної діагностики.
6. Застосовувати методи клінічного спостереження як складову діагностичного процесу для оцінки емоційного стану та поведінки пацієнта.
7. Використовувати результати психодіагностики для моніторингу динаміки психічного стану та коригування психотерапевтичного процесу.
8. Ефективно співпрацювати в мультидисциплінарних командах у закладах охорони здоров'я, освітніх установах або реабілітаційних центрах.

3. Зміст навчальної дисципліни

Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.

Загальнотеоретичні основи клінічної психодіагностики, її становлення як науки і практичної галузі знань. Історичні передумови розвитку дисципліни, вплив суміжних наук – психіатрії, патопсихології, нейропсихології. Предмет, об'єкт, структура та місце клінічної психодіагностики в системі психологічної допомоги. Основні підходи, принципи, категоріальний апарат дисципліни. Клінічна психодіагностика як інструмент виявлення психічних розладів, оцінки функціонального стану, вивчення особистісних і когнітивних характеристик. Завдання: збір даних, психометричне оцінювання, побудова психологічного діагнозу, визначення адаптаційних ресурсів. Етичні засади, професійні стандарти, міждисциплінарна взаємодія.

Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці.

Мультиmodalність як провідний принцип клінічної психодіагностики, її роль у забезпеченні цілісного підходу до обстеження пацієнта. Мета клініко-психологічного діагностичного процесу, співвідношення з лікувальною, реабілітаційною та консультативною метою. Особливості психодіагностичного обстеження в клініці, специфіка завдань та організаційних умов. Функції клінічної психодіагностики: опис психічного стану, класифікація симптоматики, пояснення механізмів порушень, прогнозування динаміки, оцінювання ефективності допомоги. Загальна схема діагностичного процесу, послідовність етапів. Етичні норми в клінічному психодіагностичному обстеженні, питання конфіденційності, інформованої згоди та професійної відповідальності. Основні прийоми отримання діагностичної інформації, психологічні тести як інструменти збору об'єктивних даних.

Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.

Характеристика психодіагностичного процесу за формою, змістом та ступенем

складності. Основні етапи побудови комплексного клініко-психологічного дослідження. Урахування вікових, соціокультурних та індивідуальних особливостей пацієнта при плануванні дослідження. Принципи побудови клінічного інтерв'ю та проведення психодіагностичної бесіди. Структура інтерв'ювання в клінічному контексті. Схема оцінки психічного стану, поведінкових особливостей і комунікативних реакцій пацієнта. Психологічні показники, що враховуються при аналізі результатів інтерв'ю.

Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.

Експериментально-психологічні методи дослідження, їх роль у клініко-психологічній діагностиці. Структура психодіагностичного висновку. Методи дослідження уваги та сенсомоторних реакцій. Психодіагностична оцінка порушень когнітивних процесів. Дослідження інтелекту за допомогою тесту Векслера. Методики дослідження пам'яті: тести на зорову та слухову пам'ять (Бентон-тест, 10 слів), дослідження опосередкованого запам'ятовування (Методика піктограм). Методики дослідження мислення: класифікації, виключення зайвого, прості аналогії, складні аналогії, порівняння понять, розуміння переносного сенсу прислів'їв та метафор, складання картинок, встановлення послідовності подій, розуміння оповідань та сюжетів картин, методика піктограм, асоціативний експеримент.

Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.

Методологічні підходи до аналізу особистості в контексті клінічної психодіагностики. Основні функції особистості у структурі психічного життя та механізми її дезадаптації. Групи клініко-діагностичних методик особистості: типологічні, характерологічні, опитувальники, проєктивні методики. Основні принципи відбору діагностичних методів для дослідження особистості в клінічному середовищі. Опитувальник MMPI: історія створення, діагностичні цілі, процедура проведення, шкали валідності (F, L, K). Клінічні шкали MMPI: Hs, D, Hy, Pd, Mf, Pa, Pt, Sc, Ma, Si — їхнє значення у побудові психодіагностичного висновку. Можливості та обмеження MMPI при роботі з пацієнтами з психічними розладами. Тест Р. Кеттелла: структура, інструкція, процедура проведення, варіанти інтерпретації. Порівняння MMPI і 16PF за валідністю, глибиною дослідження та клінічним застосуванням.

Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.

Особливості діагностики емоційних станів та поведінкових порушень у клінічній практиці. Класифікація емоційних розладів та проявів дезадаптивної поведінки. Застосування проєктивних методик як інструментів глибокої психодіагностики. Основні види проєктивних методів, їх психодіагностичний потенціал у виявленні прихованих емоційних конфліктів. Кольоровий тест Люшера: структура методики, порядок проведення, правила інтерпретації результатів. Особливості використання тесту Люшера в клініко-психологічній практиці. Переваги та обмеження проєктивних методів при роботі з пацієнтами з емоційними та поведінковими розладами.

Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.

Методологічні принципи клінічної психодіагностики дітей з особливими освітніми потребами (ООП) та психофізичними порушеннями. Особливості організації та проведення обстеження з урахуванням вікових, когнітивних, емоційно-поведінкових та комунікативних характеристик дитини. Основні вимоги до адаптації діагностичних методик для дітей з ООП. Використання нейропсихологічних методик для виявлення функціональних порушень у роботі мозкових систем. Застосування опитувальників психосоматичного спектру у випадках коморбідних соматичних проявів. Методики патопсихологічного обстеження для визначення структури дефекту психічної діяльності. Інтеграція результатів діагностики в психолого-медико-педагогічний висновок.

Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.

Основні принципи надання психологічної допомоги в клінічній практиці з

орієнтацією на міжнародні стандарти. Огляд програми BOOЗ mhGAP як інструменту для оцінки, ведення та супроводу пацієнтів із психоневрологічними та психічними розладами (ПНПР). Структура та зміст клінічних модулів mhGAP, особливості їх застосування на первинному рівні медико-психологічної допомоги. Підходи до виявлення поширених психічних розладів у неспеціалізованих умовах. Алгоритми клінічного мислення в межах пакету mhGAP: від оцінки до прийняття рішень і перенаправлення. Психологічна підтримка пацієнтів із ПНПР у рамках міждисциплінарного підходу. Роль психолога у реалізації принципів mhGAP у закладах охорони здоров'я, освіти та соціальної сфери.

4. Структура навчальної дисципліни

Денна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	СРС
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	12	2	0	10
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	14	2	2	10
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	14	0	4	10
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	16	2	2	12
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	16	2	2	12
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	16	0	4	12
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	18	0	4	14
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	14	2	2	10
Усього годин	120	10	20	90

Заочна форма навчання

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	СРС
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	12	2	0	10
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній	14	2	0	12

психодіагностиці				
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	14	0	0	14
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	16	2	2	12
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	16	0	2	14
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	16	0	2	14
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	18	0	2	16
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	14	0	0	14
Усього годин	120	6	8	106

5. Теми лекційних / семінарських / практичних / лабораторних занять

5.1. Теми лекційних занять

Денна форма навчання

Назва теми	Денна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	2
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	2
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	0
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	2
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	2
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	0
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	0
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	2
Разом	10

Заочна форма навчання

Назва теми	Заочна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	2
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в	2

клінічній психодіагностиці	
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	0
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	2
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	0
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	0
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	0
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	0
Разом	6

5.2. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

5.3. Теми практичних занять

Денна форма навчання

Назва теми	Денна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	0
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	2
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	4
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	2
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	2
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	4
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	4
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	2
Разом	20

Заочна форма навчання

Назва теми	Заочна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	0
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	0
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	0
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній	2

психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	2
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	2
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	2
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	0
Разом	8

5.4. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

6. Самостійна робота здобувачів вищої освіти

Денна форма навчання

Назва теми	Денна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	10
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	10
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	10
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	12
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості: типологічні та характерологічні методики.	12
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	12
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	14
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	10
Разом	90

Заочна форма навчання

Назва теми	Заочна форма Кількість годин
Тема 1. Теоретико-методологічні засади клінічної психодіагностики: предмет, мета, завдання та місце в системі психологічної допомоги.	10
Тема 2. Мультиmodalний підхід і мета діагностичного процесу в клінічній психодіагностиці	12
Тема 3. Методи та принципи комплексного клініко-психологічного дослідження: проведення інтерв'ю і бесіди.	14
Тема 4. Експериментально-психологічні методи в клінічній психодіагностиці: дослідження пам'яті та мислення.	12
Тема 5. Методологічні основи психодіагностики особистості:	14

типологічні та характерологічні методики.	
Тема 6. Клініко-психологічне дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.	14
Тема 7. Клініко-психологічне обстеження дитини з ООП. Інші методи клінічної психодіагностики.	16
Тема 8. Програма mhGAP: роль психолога в первинному виявленні та підтримці пацієнтів з ментальними розладами.	14
Разом	106

7. Методи навчання

Практичні заняття: бесіда, вирішення клінічних ситуаційних задач, відпрацювання навичок огляду пацієнта.

Самостійна робота: самостійна робота з підручником, самостійна робота з банком тестових завдань, самостійне вирішення клінічних завдань.

8. Форми контролю та методи оцінювання (у т. ч. критерії оцінювання результатів навчання)

Поточний контроль:

усне опитування, тестування, розв'язання ситуаційних клінічних завдань, оцінювання роботи з пацієнтом на занятті.

Підсумковий контроль: залік.

Оцінювання поточної навчальної діяльності на практичному занятті:

Оцінювання теоретичних знань з теми заняття: методи: опитування, вирішення ситуаційної клінічної задачі; максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2.

Оцінювання роботи із пацієнтом з теми заняття: методи оцінювання: а) комунікативних навичок спілкування з пацієнтом, б) правильність призначення та оцінки лабораторних та інструментальних досліджень, в) дотримання алгоритму проведення диференціального діагнозу г) обґрунтування клінічного діагнозу, д) складання плану лікування, максимальна оцінка – 5, мінімальна оцінка – 3, незадовільна оцінка – 2;

Оцінка за одне практичне заняття є середньоарифметичною за всіма складовими і може мати лише цілу величину (5, 4, 3, 2), яка округлюється за методом статистики.

Критерії поточного оцінювання на практичному занятті

Оцінка	Критерії оцінювання
Відмінно «5»	Здобувач має вільно володіти матеріалом, приймати активну участь в обговоренні теми та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, впевнено демонструвати практичні навички під час огляду хворого, висловлювати свою думку з теми заняття, демонструвати клінічне мислення.
Добре «4»	Здобувач має добре володіти матеріалом, приймати участь в обговоренні матеріалу та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструвати практичні навички під час огляду хворого з деякими помилками, висловлювати свою думку з теми заняття, демонструвати клінічне мислення.
Задовільно «3»	Здобувач має відповідати на питання за темою, недостатньо володіючи матеріалом, невпевнено приймати участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, демонструвати практичні навички під час огляду хворого з суттєвими помилками.

Незадовільно «2»	Здобувач не володіє матеріалом, не приймає участь в обговоренні та вирішенні ситуаційної клінічної задачі, не демонструє практичні навички під час огляду хворого.
------------------	--

Залік виставляється здобувачу, який виконав усі завдання робочої програми навчальної дисципліни, приймав активну участь у практичних заняттях, виконав та захистив індивідуальне завдання та має середню поточну оцінку не менше ніж 3,0 і не має академічної заборгованості.

Залік здійснюється: на останньому занятті до початку екзаменаційної сесії – при стрічковій системі навчання, на останньому занятті – при цикловій системі навчання. Оцінка за залік є середньоарифметичною за всіма складовими за традиційною чотирибальною шкалою і має величину, яка округлюється за методом статистики з двома десятковими знаками після коми.

9. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Отриманий середній бал за навчальну дисципліну для здобувачів, які успішно опанували робочу програму навчальної дисципліни, конвертується з традиційної чотирибальної шкали у бали за 200-бальною шкалою, як наведено у таблиці:

Таблиця конвертації традиційної оцінки у багатобальну шкалу

Традиційна чотирибальна шкала	Багатобальна 200-бальна шкала
Відмінно («5»)	185 – 200
Добре («4»)	151 – 184
Задовільно («3»)	120 – 150
Незадовільно («2»)	Нижче 120

Багатобальна шкала (200-бальна шкала) характеризує фактичну успішність кожного здобувача із засвоєння освітньої компоненти. Конвертація традиційної оцінки (середній бал за навчальну дисципліну) в 200-бальну виконується інформаційно-технічним відділом Університету.

10. Методичне забезпечення

- Робоча програма навчальної дисципліни
- Силабус
- Методичні розробки до практичних занять
- Мультимедійні презентації
- Ситуаційні клінічні завдання
- Електронний банк тестових завдань з дисципліни

11. Перелік питань для підготовки здобувачів до підсумкового контролю

1. Предмет і завдання клінічної психодіагностики
2. Взаємозв'язок клінічної психодіагностики з іншими науками.
3. Мультимодальність як основний принцип клінічної психодіагностики
4. Поняття клінічного діагнозу.
5. Розуміння особистості в клінічному підході.
6. Структура психологічного висновку.
7. Етика проведення психодіагностики у клініці.
8. Принципи проведення діагностичної бесіди.
9. Зовнішні та внутрішні фактори, які можуть вплинути на результат тестування.

10. Поведінкова діагностика в процесі бесіди.
11. Клінічне інтерв'ю як діагностичний метод.
12. Загальна стратегія інтерв'ювання у клініці.
13. Види діагностичних питань в діагностичному інтерв'ю.
14. Тактичні прийоми клінічного інтерв'ювання
15. Оцінка психічного стану в процесі інтерв'ювання.
16. Основні прийоми клінічної психодіагностики
17. Правила психологічного спостереження.
18. Основні принципи й методи психологічного дослідження
19. Психологічні тести як форма отримання даних
20. Застосування факторного аналізу при створенні тестів.
21. Адаптація і розробка опитувальників.
22. порушення уваги, сприйняття, відчуття.
23. Методи дослідження порушень уваги та сенсомоторних реакцій.
24. Коректурна проба Бурдона.
25. Рахунок за Крепеліним.
26. Модифіковані таблиці Шульте.
27. Методика Мюстенберга.
28. порушення пам'яті.
29. Методики дослідження пам'яті.
30. Тест зорової ретенції Бентона.
31. Дослідження слухової пам'яті: методика 10 слів.
32. Дослідження опосередкованого запам'ятовування (Методика піктограм).
33. порушення мислення.
34. Класифікація методів діагностики мислення.
35. Клінічне інтерв'ю як метод діагностики розладів мислення і можливостей вирішення проблем.
36. Методика «Класифікація предметів».
37. Методика «Виключення зайвого».
38. Методики «Прості аналогії» та «Складні аналогії».
39. Фундаментальні методики діагностики інтелекту.
40. Дослідження інтелекту за допомогою тесту Векслера.
41. Особливості вимірювання інтелекту.
42. Стандартний показник IQ. Розподіл тестових оцінок інтелекту.
43. Особистісні опитувальники та їх види.
44. Історія створення Міннесотського багатофакторного опитувальника.
45. MMPI: інструкція, аналіз та інтерпретація результатів.
46. MMPI: аналіз графіку.
47. Шкали валідності та клінічні шкали MMPI.
48. Модифікація тесту MMPI (Міні-Мульт).
49. Шістнадцять особистісних факторів Кеттела: історія розробки методики.
50. Шістнадцять особистісних факторів Кеттела: цілі застосування, інструкція, хід проведення, аналіз та інтерпретація.
51. Методи дослідження емоційних станів та поведінкових проявів.
52. Кольоровий тест Люшера: опис методики, характеристика етапу проведення, аналіз результатів.
53. Дослідження акцентованих особливостей особистості.
54. Методи діагностики порушень поведінки дітей.
55. Диференційна діагностика невротичних розладів.
56. Проективний підхід у клінічній психодіагностиці.
57. Проективні методи діагностики особистості в клініці
58. Особливості розробки, застосування і використання результатів проективних методів.
59. Переваги та недоліки використання проективних методик.
60. Методики нейропсихологічного обстеження.

12. Рекомендована література

Основна

1. Психодіагностика в клінічній психології: навч. посіб. / Уклад. Співак Л. М., Османова А. М. Київ: Університет «Україна», 2023. 146 с.
2. Мельник А. П. Патопсихологія та спецпрактикум з клінічної психодіагностики: навч.-метод. посіб. / уклад. Антоній Петрович Мельник, Людмила Іванівна Магдисюк, Тамара Іванівна Дучимінська. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 152 с.
3. П'ясецька Н. А. Основи патопсихології: навчально-методичний посібник / укл. Н. А. П'ясецька. Умань: АЛМІ, 2015. 232 с.

Додаткова

1. Ільїна Н. М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. 163 с.
2. Кризові стани в сучасних умовах: діагностика, корекція та профілактика. Навчальний посібник для лікарів-психіатрів, сімейних лікарів та медичних психологів // За ред. професора Л. М. Юр'євої. – К.: Видавництво ТОВ «Галерея Принт», 2017. – 174с.
3. Мартинюк І. А. Патопсихологія К.: Центр учбової літ-ри, 2008. 208 с.
4. Матейко Н. М. Клінічна психологія. Словник-довідник. – Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2015. – 125 с.
5. Матейко Н. М. Основи психодіагностики: інструктивно-методичні матеріали до самостійної роботи. Івано-Франківськ: Симфонія форте, 2013. 80 с.
6. Нові клінічні протоколи: Психіатрія. Київ. Професійні видання, 2020. – 265 с.
7. Османова А. М., Хоруженко Г. В. Клінічна психологія: навч. посіб. / А. М. Османова, Г. В. Хоруженко. К.: Університет «Україна», 2023. – 183 с.
8. Психіатрія та наркологія в загальній медичній практиці. М. Марута, Г. Кожина. Київ: Медицина, 2019. – 344 с.
9. Савенкова І. І. Клінічна психологія: [навчальний посібник] / Ірина Іванівна Савенкова. – Херсон: ООО «Айлант», 2018. – 302 с.
10. Федосова Л. О. Клінічна психологія: навч. посіб./ Л. О. Федосова. Київ ДП «Вид.дім «Персонал», 2013. 248 с.
11. Чабан О. С. Психосоматична медицина (аспекти діагностики та лікування) / О. С. Чабан, О. О. Хаустова. – К., 2000.
12. Шкарлатюк К. І. Патопсихологія: навч. посіб. / Катерина Шкарлатюк. – Луцьк : Вежа-Друк, 2022.– 155 с.

13. Електронні інформаційні ресурси:

1. Методичний поради́ник для психодіагностичної практики за освітньо-професійною програмою «Клінічна психологія» здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти денної та заочної форми навчання. Галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки. Спеціальність 053 Психологія. Ужгород, 2024. 20 с.
<https://dspace.uzhnu.edu.ua/jspui/handle/lib/62613>
2. Наукова бібліотека <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/cat/university-it/dspace>
3. Освіта.уа. <http://osvita.ua/school/psychology/>
4. Онлайн електронні книги українською мовою <https://worldinbooks.com.ua/psykholohiia/psykhoterapiia/>
5. Онлайн психологічні книги українською мовою <https://knigogo.com.ua/zhanri/knigi-po-psixologii/psyhoanaliz-psyhoterapiya/>
6. Сайт е-навчання <https://elearn.uzhnu.edu.ua/>
7. Сайт Stud.com.ua https://stud.com.ua/37582/psihologiya/psihodiagnostika#goog_rewarded
8. Сайт «Простір психологів»: <https://psychology.space/psypedia-post/psychologichnoyikorekcziyi/>